

KLAGANDE

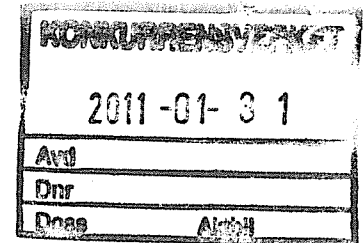
Arqdesign Byggprodukter AB, 556534-9676

Ombud: Advokat Madeleine Sifvert
Advokatfirman NOVA AB
Linnégatan 18
114 47 Stockholm

MOTPART

Järfällahus AB, 556059-1835

Ombud: Göran Johansson och Catrin Karlstedt
Järfällahus AB
Box 197
177 24 Järfälla

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 13 januari 2011 i mål nr 46126-10, se bilaga A

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avvisar överklagandet.

YRKANDEN M.M.

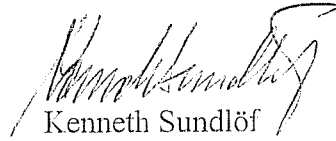
Arqdesign Byggprodukter AB (Arqdesign) överklagar förvaltningsrättens dom och yrkar i första hand att målet ska visas åter till förvaltningsrätten för förnyad prövning i sak och i andra hand att förvaltningsrättens dom ska undanröjas i den del den berör Arqdesign. Vidare yrkar bolaget intermistiskt att upphandlingen inte ska få avslutas innan något annat har beslutats. Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Windoor Sverige AB:s (Windoors) ansökan om överprövning har angått Arqdesign på ett sådant sätt att förvaltningsrätten borde ha kommunicerat ansökan med Arqdesign. Så har dock inte skett. Arqdesign har i ett annat mål hos förvaltningsrätten (mål nr 46043-10) yrkat att upphandlingen ska rättas på så sätt att anbudet från Astral AB utesluts från anbudsprövningen. Förvaltningsrätten har genom en dom den 13 januari 2011 bifallit Arqdesigns yrkande och förordnat att upphandlingen rättas på så sätt att en ny utvärdering sker utan beaktande av anbud från Astral. Först genom den domen fick Arqdesign kännedom om ansökan om överprövning i mål nr 46125-10.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

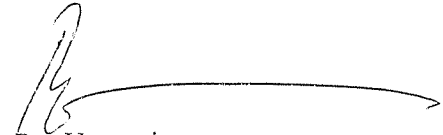
Enligt praxis har den som enligt den upphandlande myndighetens beslut antagits som leverantör inte rätt att överklaga en senare meddelad dom av innebörd att upphandlingen får avslutas först sedan viss rättelse skett (RÅ 2002 ref. 5 och RÅ 2007 not. 131). Mot bakgrund härav har inte heller en leverantör som inte antagits rätt att överklaga en dom av det nämnda slaget. Arqdesigns överklagande ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Kenneth Sundlöf
kammarrättsråd

Pär Hemmingsson
kammarrättsråd
referent

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-01-13
 Meddelad i Stockholm

Mål nr
 46126-10
 Enhet 14

SÖKANDE

Windoors Sverige AB, 556269-1344

Ombud: Erika Togö
 Tenders Sverige AB
 Nygatan 34
 582 19 Linköping

MOTPART

Järfällahus AB, 556059-1835

Ombud: Göran Johansson och Catrin Karlstedt
 Järfällahus AB
 Box 197
 177 24 Järfälla

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Windoors Sverige AB:s ansökan och förordnar att Järfällahus AB:s upphandling avseende Fönsterreovering Engelbrektsområdet inte får avslutas förrän rättelse har skett på så sätt att ny utvärdering genomförs utan beaktande av anbuden från Astral AB, 556215-3857 och Arqdesign Byggprodukter AB, 556435-9676.

Dok.Id 88514

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Järfällahus AB (Järfällahus) påbörjade efter den 15 juli 2010 en upphandling avseende Fönsterrenovering Engelbrektsområdet (upphandlingen). Upphandlingen genomförs enligt ett förenklat förfarande där det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Enligt tilldelningsbeslut den 16 november 2010 har Järfällahus beslutat att teckna avtal med Astral AB (Astral).

YRKANDEN M.M.

Windoor Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas. Till stöd för sin ansökan anför bolaget bl.a. följande.

Glaset i innerbågen ska enligt förfrågningsunderlaget vara av formatet D4-15, vilket betyder ett 2-lagers isolerglas som består av 4 mm ytter- respektive innerglas och en distanslist som är 15 mm. Total tjocklek är 23 mm ($4+15+4=23$ mm). Den glastyp som ska användas i innerbågen är isolerglas, dvs. en hermetisk tillsluten glaskassett. Distanslisten mellan det yttre och ett inre glas ska vara vit. Mellanrummet mellan yttre och inre glas ska vara fyllt med argongas. Distanslistens bredd bestämmer avståndet mellan glasen och avståndet mellan glasen bestämmer vilken grad av isolering fönstren ger, dvs. U-värdet.

Astral och Arqdesign Byggprodukter AB (Arqdesign) har frångått kravet på glas i innerbåge och därmed U-värdet, dvs. krav som Järfällahus uppställt på graden av isolering i fönstren. Astral har i sitt anbud angivit: D4-12Arg-4 Super-Energi vit distans. Detta betyder 4 mm floatglas-12 mm argonfyllt mellanrum-4 mm energiglas. Det betyder att Astral offererar ett glas med formatet D4-12 i stället för D4-15, dvs. ett isolerglas som har en

tjocklek på endast 20 mm i stället för 23 mm som anges i rambeskrivningen. Arqdesign har i sitt anbud angivit: 4-12Ar-S3(4), vit distanslist. Detta betyder 4 mm floatglas-12 mm argonfyllt mellanrum-4 mm energiglas. Även Arqdesign offererar ett glas med formatet D4-12 i stället för D4-15, dvs. ett isolerglas som endast är 20 mm i stället för 23 mm som anges i rambeskrivningen.

De fönster som Astral och Arqdesign har offererat kan inte anses likvärdiga, formatet på innerglaset avviker med hela 13 procent. En sådan stor avvikelse mot förfrågningsunderlagets uppställda tekniska specifikation kan inte godkännas av Järfällahus. En produkt som avviker med så mycket som 13 procent från i rambeskrivningen tydligt angivet mått kan inte anses uppfylla det uppställda skall-kravet. Denna skillnad i glasavstånd påverkar dessutom innerglasets Ug-värde markant på ett negativt sätt med ca 0,2 W/m²K, dvs. 18 procent avvikelse per kvadratmeter glas, varför den funktion som Järfällahus efterfrågat inte uppnås med de av Astral och Arqdesign offererade fönstren.

Av förfrågningsunderlaget framgår att Järfällahus ansett att fönstrens isoleringsvärde, U-värde, har haft stor vikt. Järfällahus har uppställt uttryckliga krav på isolerglasens utformning, samt valt att även utvärdera denna funktion. Det framgick tydligt för anbudsgivarna att skall-kravet på fönstrens utformning inte fick frångås vid utformandet av anbuden. Att Järfällahus godkänt anbud som inte uppfyller kravet, dvs. offererar ett sämre isoleringsvärde, strider mot LOU. Bolaget har genom att följa de krav som uppställts i förfrågningsunderlaget vid utvärderingen försatts i ett sämre läge än Astral och Arqdesign som frångått kraven. Bolaget har genom Järfällahus åsidosättande av LOU lidit skada. Bolaget hade, om upphandlingen genomförts korrekt, varit den anbudsgivare som tilldelats kontraktet.

Järfällahus bestrider inte bifall till bolagets ansökan och anför i huvudsak följande. Järfällahus har vid en ytterligare genomgång av inkomna anbud uppmärksammat att Astral och Arqdesign har offererat andra glas än de efterfrågade. Astral har i sitt anbud angett D4-12Arg-4 Super-Energi vit distans och Arqdesign har uppgett 4-12Ar-S(4)3, vit distanslist. Det viktigaste för Järfällahus ur utvärderingssynpunkt är U-värdet. Järfällahus kan inte ur de aktuella anbuden utläsa U-värden för fönstrens hela konstruktion.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 16 kap. 5 § LOU anges följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlagets administrativa föreskrifter under AFD.21, Kvalitetsangivelser, anges bl.a. följande.

Material ska uppfylla kraven i EU standard/svensk standard och i de regler som anges i förfrågningsunderlaget i övrigt. Föreskrift angående arbetsutförande eller produkt får bytas mot likvärdigt. Om anbudsgivaren önskar utnyttja denna rätt till byte av arbetsutförande eller produkt ska detta anges i anbudet. Anbudsgivaren ska då till anbudet bifoga erforderlig dokumentation för styrkande av likvärdighet. Beställaren avgör om av entreprenören föreslaget material eller arbetsutförande är likvärdigt.

I förfrågningsunderlagets rambeskrivning, sid. 2, anges bl.a. följande.

Glas i ytterbåge: 4 mm float
Glas i innerbåge: D4-15 Argon-4 energiglas, vit distanslist
Glasningsmetod: MTK3
U-värde glasning: $UW=1,2 \text{ W/m}^2$ i hela fönsterkonstruktionen

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget har i huvudsak anfört att Astral och Arqdesign har frångått i förfrågningsunderlaget uppställda krav avseende glas i innerbåge och fönsterkonstruktionens U-värde, att de fönster som Astral och Arqdesign har offererat inte kan anses likvärdiga de som efterfrågats samt att Järfällahus, genom att ha godkänt anbud från nämnda anbudsgivare, har förfarit i strid mot LOU.

Järfällahus har vitsordat att Astral och Arqdesign har offererat andra glas än de efterfrågade och uppgett att man av de aktuella anbuden inte kan utläsa U-värden för fönstrens hela konstruktion.

Av ovan återgivna delar av förfrågningsunderlaget framgår de tekniska specifikationerna för föremålet för upphandlingen. Härav framgår bl.a. att Järfällahus efterfrågat en viss glaskonstruktion i innerbåge och ett visst U-värde i hela fönsterkonstruktionen. Vidare framgår att arbetsutförande eller produkt endast får bytas mot likvärdigt förutsatt att anbudsgivare som önskar utnyttja denna rätt anger det i sitt anbud och bifogar erforderlig dokumentation som styrker likvärdighet. Förfrågningsunderlaget föreskriver således ett ovillkorligt krav att anbudsgivare ska offerera den glaskonstruktion med U-värde som anges i rambeskrivningen eller ett styrkt likvärdigt alternativ härtill.

I målet är ostridigt att Arqdesign och Astral inte har offererat den i rambeskrivningen efterfrågade glaskonstruktionen. De har i sina anbud inte

uppgett att de utnyttjar rätten till byte av produkt och har inte heller bifogat någon dokumentation till styrkande av att deras offererade glaskonstruktioner är likvärdiga den av Järfällahus efterfrågade. Arqdesigns och Astrals anbud uppfyller således inte ett ovillkorligt krav som föreskrivs i förfrågningsunderlaget. Anbud som inte uppfyller sådana krav får inte beaktas vid utvärderingen eftersom detta skulle strida mot den i 1 kap. 9 § LOU stadgade principen om likabehandling. Järfällahus har genom att inte förkasta Astrals och Arqdesigns anbud brutit mot LOU. Detta har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Det föreligger därmed förutsättningar för ingripande enligt 16 kap. 5 § LOU. Eftersom bristen inte beror på någon felaktighet i upphandlingens konkurrensuppsökande skede är det tillräckligt att upphandlingen rättas på så sätt att en ny utvärdering sker utan beaktande av anbuden från Astral och Arqdesign. Bolagets ansökan ska därför bifallas i enlighet härmed.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU)

Fredrik Bergius

förvaltningsrättsfiskal

Föredragande har varit Sofia Aslamatzidou.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter:

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.